

แนวทางการประเมินห้องปลอดฝุ่น

การประเมินห้องปลอดฝุ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ หรือหน่วยงานด้านสาธารณสุข ที่สนใจ สามารถเข้ามาทำการประเมินห้องปลอดฝุ่นได้ด้วยตนเอง ตามแนวทางที่กรมอนามัยกำหนด โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) เกณฑ์ห้องปลอดฝุ่นสำหรับบ้านเรือนประชาชนทั่วไป

เป็นการประเมินตนเองสำหรับประชาชนทั่วไปที่ต้องการเข้าใจหลักเกณฑ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างห้องปลอดฝุ่นในบ้านเรือน เป็น checklist ให้แก่ประชาชนในการจัดทำห้องปลอดฝุ่น โดยเกณฑ์การประเมินนี้ประกอบด้วย 3 หลักการของการทำห้องปลอดฝุ่น ดังนี้

- (1) การป้องกันฝุ่นจากภายนอก ห้องจะต้องมีการดำเนินการ ได้แก่ มีการปิดประตู หน้าต่าง หรือใช้วัสดุปิดช่องหรือรูต่าง ๆ เพื่อไม่ให้อากาศภายนอกเข้าภายในอาคาร ปลูกต้นไม้โดยเลือกพรรณไม้ที่สามารถดักฝุ่นได้ เลือกชนิดที่มีลักษณะใบหยาบ พื้นที่ผิวใบมาก มีขน เป็นต้น และงดกิจกรรมการเผาหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น ดูแลถนนไม่ให้เกิดฝุ่นละออง
- (2) การลดฝุ่นภายในห้อง ห้องจะต้องมีการดำเนินการ ได้แก่ ห้องมีความสะอาด ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองภายในห้อง ภายในห้องไม่มีแหล่งก่อมลพิษ เช่น จุดเทียน จุดธูป สบู่หรี ทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน โดยใช้ผ้าชุบน้ำแทนการใช้ไม้กวาดทำความสะอาด หรือปิดฝุ่นของเฟอร์นิเจอร์ ชั้นวาง ฯลฯ และ มีการใช้อุปกรณ์เพื่อลดปริมาณฝุ่นภายในห้อง เช่น เครื่องฟอกอากาศ เครื่องเติมอากาศและกรองอากาศ ซึ่งกรองและลดฝุ่นละอองในห้องได้ และมีเลือกขนาดที่เหมาะสมกับขนาดห้อง เป็นต้น
- (3) การระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้มีการระบายอากาศในช่วงเวลาที่มีฝุ่นน้อย เช่น เปิดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศเปิดหน้าต่างและประตู เพื่อให้มีการระบายอากาศในห้อง

2) เกณฑ์ห้องปลอดฝุ่นสำหรับอาคารสาธารณะ

เป็นการประเมินสำหรับเจ้าของสถานที่/อาคารที่เปิดให้บุคคลทั่วไปเข้ามาให้บริการได้ สามารถเข้าประเมินห้องปลอดฝุ่นและประเมินรับรองด้วยตนเอง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าห้องปลอดฝุ่นเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด และคุณภาพอากาศภายในห้องมีคุณภาพที่ดีและปลอดภัย

เกณฑ์ห้องปลอดฝุ่นสำหรับอาคารสาธารณะ มีแนวทางการประเมิน ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ และด้านการดำเนินการ รายละเอียดดังนี้

(1) **ด้านบริหารจัดการ** ห้องปลอดฝุ่นจะต้องมีการดำเนินการ ได้แก่ มีการกำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดทำห้องปลอดฝุ่นหรือการลดฝุ่นละอองในอาคาร หรือการจัด 5 ส. ในอาคาร การมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรผ่านการอบรม/มีความรู้ในการดูแลห้องปลอดฝุ่นอย่างชัดเจน รวมทั้ง มีการดูแลสุขภาพภายในบริเวณห้องปลอดฝุ่น เช่น การสื่อสารแจ้งเตือน การประชาสัมพันธ์ และการสนับสนุนหน้ากากอนามัย

(2) **ด้านการดำเนินการ** ห้องปลอดฝุ่นจะต้องมีการดำเนินการ ได้แก่ ประกอบด้วย

- มีการป้องกันฝุ่นจากภายนอกเข้ามาภายในห้อง โดยมีการปิดประตู หน้าต่าง หรือใช้วัสดุปิดช่องหรือรูต่าง ๆ เพื่อไม่ให้อากาศภายนอกเข้าภายในอาคาร ลดการก่อให้เกิดฝุ่นโดยรอบ เช่น กำหนดจุดจอดรถหรือการรับ-ส่งให้ห่างจากห้องปลอดฝุ่น งดกิจกรรมการเผาหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น ดูแลถนนไม่ให้เกิดฝุ่นละออง เป็นต้น หรือมีพื้นที่สีเขียว Buffer zone
- มีการป้องกันการก่อฝุ่นและสะสมฝุ่นภายในห้อง โดยทำความสะอาดพื้น วัสดุ เฟอร์นิเจอร์ ชั้นวาง ฯลฯ เป็นประจำทุกวัน ไม่มีการจุดเทียน จุดธูป สูดบุหรี่ และไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองภายในห้อง
- มีการลดปริมาณฝุ่นในห้อง โดยใช้อุปกรณ์เพื่อลดปริมาณฝุ่นภายในห้อง เช่น เครื่องฟอกอากาศ หรือเครื่องเติมอากาศ ซึ่งจะสามารถกรองและลดฝุ่นละอองในห้องได้ มีเลือกขนาดที่เหมาะสมกับขนาดห้อง และควรมีการระบายอากาศในช่วงเวลาที่มีฝุ่นน้อย เพื่อลดการสะสมของ CO₂

(3) **ด้านผลลัพธ์**

วัดผลจากการควบคุมฝุ่นละออง โดยให้มีการวัดค่า PM_{2.5}/PM₁₀ ภายในห้องเป็นระยะ และมีการบันทึกผลคุณภาพอากาศ เพื่อใช้ประกอบการประเมิน ทั้งนี้

- ระดับดี กรณีที่ค่า PM_{2.5} ในบรรยากาศสูงกว่า 75.0 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรขึ้นไป ระดับค่าฝุ่น PM_{2.5} ในห้องลดลง 50% (I/O = 0.5) จากความเข้มข้นของฝุ่น PM_{2.5} ในบรรยากาศ)
- ระดับดีมาก ระดับค่าฝุ่นภายในห้องน้อยกว่า 25 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร(ค่าฝ้าระวังคุณภาพอากาศในอาคาร)

ทั้งนี้ แบบประเมินห้องปลอดฝุ่นสำหรับบ้านเรือนประชาชนทั่วไป และแบบประเมินห้องปลอดฝุ่นสำหรับ

กลไกและเกณฑ์การประเมินห้องปลอดฝุ่น

การประเมินรับรองห้องปลอดฝุ่น เป็นกระบวนการในการตรวจสอบและรับรองคุณภาพของห้องปลอดฝุ่น ให้เหมาะสมต่อการป้องกันผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) เพื่อเป็นการตรวจสอบและคุณภาพของห้องปลอดฝุ่น ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานในพื้นที่ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน สถานพยาบาล เป็นต้น ให้แน่ใจว่าห้องปลอดฝุ่นมีคุณภาพอากาศและมาตรฐานความปลอดภัยตามที่กำหนด รวมทั้งสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในการใช้บริการห้องปลอดฝุ่นในสถานที่ต่าง ๆ และบูรณาการการดำเนินงานด้านสาธารณสุขในระดับพื้นที่ โดยเชื่อมโยงกับนโยบายการลดผลกระทบจาก PM_{2.5} ของภาครัฐ โดยสามารถเข้าถึงช่องทางการประเมินรับรองได้ผ่านทางระบบแพลตฟอร์มห้องปลอดฝุ่น ที่เว็บไซต์ <https://podfooon.anamai.moph.go.th/>

1. รูปแบบการประเมินการประเมินห้องปลอดฝุ่น

รูปแบบการประเมินการประเมินห้องปลอดฝุ่นสามารถดำเนินการได้ใน 2 รูปแบบหลัก ดังนี้

- 1) **การประเมินตนเอง (self-assessment)** เป็นการประเมินเบื้องต้นโดยผู้ประกอบการ เจ้าของสถานบริการ ที่ต้องการตรวจสอบความพร้อมของห้องด้วยตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงห้องให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (ตามแบบประเมินข้อ 5.2) และรับผลรับรองการประเมิน และใบประกาศห้องปลอดฝุ่นผ่านการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดทำห้องปลอดฝุ่น ผ่านแพลตฟอร์ม
- 2) **การประเมินรับรองโดยเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานรับรอง (Official certification)** เป็นกระบวนการที่ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น กรมอนามัย หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งการรับรองผ่านกลไกที่ตั้งขึ้นในระดับพื้นที่ เพื่อประเมินและรับรองว่าห้องปลอดฝุ่นมาตรฐาน ตามแนวทางในแบบประเมินห้องปลอดฝุ่นในข้อ 5.2

สำหรับการวัดผลลัพธ์ด้านคุณภาพอากาศ ที่กำหนดให้มีการตรวจวัดค่าฝุ่นภายในห้องปลอดฝุ่น ให้ตรวจวัดโดยอิงตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง ค่าเฝ้าระวังคุณภาพอากาศภายในอาคารสาธารณะ พ.ศ. 2565 โดยมีเครื่องมือและกระบวนการตรวจวัด ดังนี้

เครื่องมือตรวจวัดคุณภาพอากาศ สามารถเลือกใช้เครื่องมือตรวจวัดค่าฝุ่นได้หลากหลายวิธี ได้แก่ 1) เครื่องมือตรวจวัดฝุ่นภายในอาคาร /Lasor 2) เครื่องวัดฝุ่นแบบเซนเซอร์ 3) ค่าฝุ่นละอองที่ระบุบนเครื่องฟอกอากาศ ดังรูปที่ 1

1) เครื่องมือตรวจวัดฝุ่นภายในอาคาร /Lasor

2) เครื่องวัดฝุ่นแบบเซนเซอร์

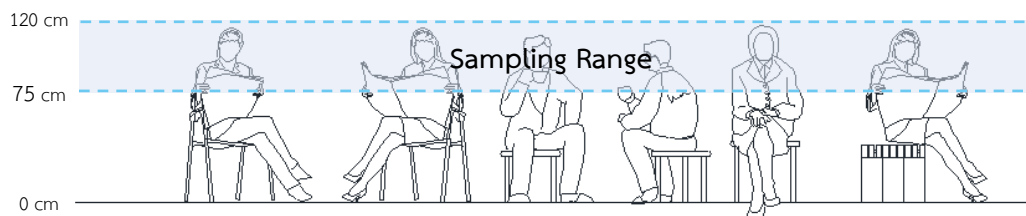
3) ค่าฝุ่นละอองที่ระบุบนเครื่องฟอกอากาศ

รูปที่ 1 เครื่องมือตรวจวัดคุณภาพอากาศ

กระบวนการตรวจวัดคุณภาพอากาศ

1. เปิดเครื่องลดฝุ่น ทิ้งไว้อย่างน้อย 15-30 นาที
2. ตรวจวัดค่าฝุ่นภายในห้อง อย่างน้อย 10 นาทีต่อเนื่อง โดยวางเครื่องตรวจวัดควรมีความสูงอยู่ระหว่าง 75 ถึง 120 ซม.จากพื้น ห่างจากอุปกรณ์ลดฝุ่นอย่างน้อย 1-2 เมตร และตำแหน่งบริเวณกึ่งกลางของห้องหรือส่วนที่มีผู้ใช้อาคาร และอยู่ใกล้ระดับหายใจ (breathing zone) ของผู้ใช้อาคารมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังรูปที่ 2
3. ควรตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวัดและข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ผลที่ถูกต้องและแม่นยำ โดยการทำให้ QA/QC ของการตรวจวัดเพื่อให้มั่นใจว่าการตรวจวัดเป็นไปอย่างถูกต้อง

รูปที่ 2 ตำแหน่งการวางเครื่องมือตรวจวัดค่าฝุ่น

ที่มา คู่มือการจัดการและตรวจประเมินคุณภาพอากาศภายในอาคารสาธารณะ, สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย. 2559

2. เกณฑ์การประเมินห้องปลอดฝุ่น

ระดับพื้นฐาน

ต้องผ่านเกณฑ์ด้านการดำเนินงานครบทั้ง 9 ข้อ ดังต่อไปนี้

- 1) ห้องมีความสะอาด ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองภายในห้อง
- 2) ภายในห้องไม่มีแหล่งก่อมลพิษ เช่น จุดเทียน จุดธูป สูปบุหรี
- 3) มีการปิดประตู หน้าต่าง หรือใช้วัสดุปิดช่องหรือรูต่างๆ เพื่อไม่ให้อากาศภายนอกเข้าภายในอาคาร
- 4) มีมาตรการที่ลดการก่อให้เกิดฝุ่นโดยรอบ เช่น กำหนดจุดจอดรถหรือการรับ-ส่งให้ห่างจากห้องปลอดฝุ่น งดกิจกรรมการเผาหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น ดูแลถนนไม่ให้เกิดฝุ่นละออง เป็นต้น
- 5) มีการใช้อุปกรณ์เพื่อลดปริมาณฝุ่นภายในห้อง ได้แก่ ระบบฟอกอากาศ ระบบเติมอากาศ และระบบเติมอากาศร่วมกับระบบฟอกอากาศ โดยเลือกขนาดที่เหมาะสมกับขนาดห้อง และมีการควบคุมอุณหภูมิห้อง ให้มีค่าไม่เกิน 30 องศาเซลเซียส
- 6) มีการระบายอากาศในช่วงเวลาที่มีฝุ่นน้อยเพื่อลดการสะสมของ CO₂ เช่น เปิดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศเพื่อหมุนเวียนอากาศภายในห้องหรือเปิดหน้าต่างและประตู เพื่อให้มีการระบายอากาศในห้อง
- 7) ทำความสะอาดพื้น วัสดุ เฟอร์นิเจอร์ ชั้นวาง ฯลฯ เป็นประจำทุกวัน
- 8) ห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคารและภายนอกบริเวณห้อง
- 9) มีการจัดพื้นที่สีเขียว buffer zone หรือปลูกต้นไม้เพื่อดักฝุ่น

ระดับดี (เป็นการประเมินโดยเจ้าหน้าที่เท่านั้น)

- 1) ผ่านระดับพื้นฐาน 9 ข้อ และ
- 2) ผ่านด้านการบริหารจัดการ โดยมีการดำเนินงาน 2 ข้อ จาก 4 ข้อ ได้แก่
  - 1.1) มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ผ่านการอบรม/ มีความรู้ ในการดูแลห้องปลอดฝุ่นอย่างชัดเจน
  - 1.2) มีมาตรการเพื่อดูแลสุขภาพภายในบริเวณห้องปลอดฝุ่น (เช่น การสื่อสารแจ้งเตือน สื่อประชาสัมพันธ์ การสวมหน้ากากอนามัย)

และ

- 3) **ผ่านด้านผลลัพธ์** : มีระดับค่าฝุ่นภายในห้อง น้อยกว่า 37.5 มคก./ลบ.ม. หรือ กรณีถ้าฝุ่นในบรรยากาศสูงกว่า 76.0 มคก./ลบ.ม.ขึ้นไป ระดับค่าฝุ่นในห้อง ลดลง 50% (I/O = 0.5)

ระดับดีมาก (เป็นการประเมินโดยเจ้าหน้าที่เท่านั้น)

- 1) ผ่านระดับพื้นฐาน 9 ข้อ **และ**
  - 2) ผ่านด้านการบริหารจัดการ ต้องมีครบทั้ง 4 ข้อ ได้แก่
    - 1.1) มีการกำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดทำห้องการจัด 5 ส. ในอาคาร
    - 1.2) มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ผ่านการอบรม/ มีความรู้ ในการดูแลห้องปลอดฝุ่น อย่างชัดเจน
    - 1.3) มีมาตรการเพื่อดูแลสุขภาพภายในบริเวณห้องปลอดฝุ่น (เช่น การสื่อสารแจ้งเตือน ประชาสัมพันธ์ การสวมหน้ากากอนามัย)
    - 1.4) มีมาตรการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อลดฝุ่นละอองและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ
- และ**
- 2) **ผ่านด้านผลลัพธ์** : ระดับค่าฝุ่นภายในห้องเป็นไปตามคำแนะนำคุณภาพอากาศภายในอาคาร 25.0 มคก./ลบ.ม. (IAQ guideline)

รายละเอียดมาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการห้องปลอดฝุ่นและการประเมินรับรองห้องปลอดฝุ่นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการห้องปลอดฝุ่นและการประเมินรับรองห้องปลอดฝุ่น

	มาตรการ/แนวทางปฏิบัติ	พื้นฐาน*	ดี**	ดีมาก**
	ด้านบริหารจัดการ			
1	มีการกำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดทำห้องปลอดฝุ่นหรือการลด ฝุ่นละออง ในอาคาร หรือการจัด 5 ส. ในอาคาร			✓
2.	มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรผ่านการอบรม/มีความรู้ในการดูแลห้อง ปลอดฝุ่นอย่างชัดเจน		✓	✓
3	มีมาตรการเพื่อดูแลสุขภาพภายในบริเวณห้องปลอดฝุ่น (สื่อสารแจ้งเตือน ประชาสัมพันธ์ สวมหน้ากากอนามัย)		✓	✓
4.	มีมาตรการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อลดฝุ่นละอองและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ			✓
	ด้านการดำเนินการ			
5	ห้องมีความสะอาด ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองภายในห้อง	✓	✓	✓
6	ภายในห้องไม่มีแหล่งก่อมลพิษ เช่น จุดเทียน จุดธูป สูบบุหรี่	✓	✓	✓

	มาตรการ/แนวทางปฏิบัติ	พื้นฐาน*	ดี**	ดีมาก**
7	มีการปิดประตู หน้าต่าง หรือใช้วัสดุปิดช่องหรือรูต่าง ๆ เพื่อไม่ให้อากาศภายนอก เข้าภายในอาคาร	✓	✓	✓
8	มีมาตรการที่ลดการก่อให้เกิดฝุ่นโดยรอบ เช่น กำหนดจุดจอดรถหรือการรับ-ส่งให้ ห่างจากห้องปลอดฝุ่น งดกิจกรรมการเผาหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น ดูแลถนน ไม่ให้เกิดฝุ่นละออง เป็นต้น	✓	✓	✓
9	มีการใช้อุปกรณ์เพื่อลดปริมาณฝุ่นภายในห้อง เช่น เครื่องฟอกอากาศ หรือเครื่อง เติมอากาศและกรองอากาศ โดยเลือกขนาดที่เหมาะสมกับขนาดห้อง และมีการ ควบคุมอุณหภูมิห้อง ให้มีค่าไม่เกิน 30 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓
10	มีการระบายอากาศในช่วงเวลาที่มีฝุ่นน้อยเพื่อลดการสะสมของ CO ₂ เช่น เปิดพัด ลมหรือเครื่องปรับอากาศเพื่อหมุนเวียนอากาศภายในห้องหรือเปิดหน้าต่างและ ประตู เพื่อให้มีการระบายอากาศในห้อง	✓	✓	✓
11	ทำความสะอาดพื้น วัสดุ เฟอร์นิเจอร์ ชั้นวาง ฯลฯ เป็นประจำทุกวัน	✓	✓	✓
12	ห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคารและภายนอกบริเวณห้อง	✓	✓	✓
13	มีการจัดพื้นที่สีเขียว buffer zone หรือปลูกต้นไม้เพื่อดักฝุ่น	✓	✓	✓
ด้านผลลัพธ์				
14	ระดับค่าฝุ่น PM _{2.5} ภายในห้อง - กรณีถ้าฝุ่นในบรรยากาศสูงกว่า 75.0 มคก./ลบ.ม.ขึ้นไป ระดับค่าฝุ่น PM _{2.5} ในห้องลดลง 50% (I/O = 0.5)		✓	
	- ระดับค่าฝุ่นภายในห้อง น้อยกว่า 25.0 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (ตาม ประกาศค่าเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในอาคาร)			✓

* การประเมินตนเอง (self – assessment) หากผ่านครบ 9 ข้อตามข้อกำหนดจะได้ระดับพื้นฐาน

** การประเมินรับรองโดยเจ้าหน้าที่

3. กระบวนการประเมินรับรอง

สำหรับกระบวนการประเมินรับรองโดยเจ้าหน้าที่ หรือ อปท. สามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงาน/คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบตรวจประเมินในระดับพื้นที่ โดยประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สาธารณสุขตำบล อสม. และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ทั้งนี้ ผู้ประเมินควร ผ่านการอบรมเรื่องการจัดทำห้องปลอดฝุ่น
2. ดำเนินการลงประเมิน (site visit) เพื่อตรวจสอบสภาพจริง และประเมินรับรองในระบบ แพลตฟอร์ม
3. ให้คำแนะนำการปรับปรุง (ถ้ามี) และติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการประเมิน

4. มอบป้ายรับรองหรือประกาศผลรับรองคุณภาพห้องปลอดฝุ่น สำหรับห้องที่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 ใบประกาศผลรับรองคุณภาพห้องปลอดฝุ่น

แบบประเมินห้องปลอดฝุ่น

1. แบบประเมินห้องปลอดฝุ่นสำหรับบ้านเรือนประชาชน

	รายละเอียด	ดำเนินการ
1	ห้องมีความสะอาด ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองภายในห้อง	
2	ภายในห้องไม่มีแหล่งก่อมลพิษ เช่น จุดเทียน จุดธูป สูปบุหรี	
3	มีการปิดประตู หน้าต่าง หรือใช้วัสดุปิดช่องหรือรูต่างๆ เพื่อไม่ให้อากาศภายนอกเข้าภายในอาคาร	
4	มีมาตรการที่ลดการก่อให้เกิดฝุ่นโดยรอบ เช่น กำหนดจุดจอดรถหรือการรับ-ส่งให้ห่างจากห้องปลอดฝุ่น งดกิจกรรมการเผาหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น ดูแลถนนไม่ให้เกิดฝุ่นละออง เป็นต้น	
5	มีการใช้อุปกรณ์เพื่อลดปริมาณฝุ่นภายในห้อง เช่น เครื่องฟอกอากาศ หรือเครื่องเติมอากาศและกรองอากาศ โดยเลือกขนาดที่เหมาะสมกับขนาดห้อง และมีการควบคุมอุณหภูมิห้อง ให้มีค่าไม่เกิน 30 องศาเซลเซียส	
6	มีการระบายอากาศในช่วงเวลาที่มีฝุ่นน้อยเพื่อลดการสะสมของ CO ₂ เช่น เปิดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศเพื่อหมุนเวียนอากาศภายในห้องหรือเปิดหน้าต่างและประตู เพื่อให้มีการระบายอากาศในห้อง	

7	ทำความสะอาดพื้น วัสดุ เฟอร์นิเจอร์ ชั้นวาง ฯลฯ เป็นประจำทุกวัน	
8	ห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคารและภายนอกบริเวณห้อง	
9	มีการจัดพื้นที่สีเขียว buffer zone หรือปลูกต้นไม้เพื่อดักฝุ่น	

2. แบบประเมินห้องปลอดฝุ่นสำหรับอาคารสาธารณะ

	มาตรการ/แนวทางปฏิบัติ	ดำเนินการ
1	มีการกำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดทำห้องปลอดฝุ่นหรือการลดฝุ่นละอองในอาคาร หรือการจัด 5 ส. ในอาคาร	
2	มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรผ่านการอบรม/มีความรู้ในการดูแลห้องปลอดฝุ่นอย่างชัดเจน	
3	มีมาตรการเพื่อดูแลสุขภาพภายในบริเวณห้องปลอดฝุ่น (สื่อสารแจ้งเตือน ประชาสัมพันธ์ สวมหน้ากากอนามัย)	
4	มีมาตรการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อลดฝุ่นละอองและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ	
5	ห้องมีความสะอาด ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองภายในห้อง	
6	ภายในห้องไม่มีแหล่งก่อมลพิษ เช่น จุดเทียน จุดธูป สูบบุหรี่	
7	มีการปิดประตู หน้าต่าง หรือใช้วัสดุปิดช่องหรือรูต่าง ๆ เพื่อไม่ให้อากาศภายนอกเข้าภายในอาคาร	
8	มีมาตรการที่ลดการก่อให้เกิดฝุ่นโดยรอบ เช่น กำหนดจุดจอดรถหรือการรับ-ส่งให้ห่างจากห้องปลอดฝุ่น งดกิจกรรมการเผาหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น ดูแลถนนไม่ให้เกิดฝุ่นละออง เป็นต้น	
9	มีการใช้อุปกรณ์เพื่อลดปริมาณฝุ่นภายในห้อง เช่น เครื่องฟอกอากาศ หรือเครื่องเติมอากาศและกรองอากาศ โดยเลือกขนาดที่เหมาะสมกับขนาดห้อง และมีการควบคุมอุณหภูมิห้อง ให้มีค่าไม่เกิน 30 องศาเซลเซียส	
10	มีการระบายอากาศในช่วงเวลาที่มีฝุ่นน้อยเพื่อลดการสะสมของ CO ₂ เช่น เปิดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศเพื่อหมุนเวียนอากาศภายในห้องหรือเปิดหน้าต่างและประตู เพื่อให้มีการระบายอากาศในห้อง	

11	ทำความสะอาดพื้น วัสดุ เฟอร์นิเจอร์ ชั้นวาง ฯลฯ เป็นประจำทุกวัน	
12	ห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคารและภายนอกบริเวณห้อง	
13	มีการจัดพื้นที่สีเขียว buffer zone หรือปลูกต้นไม้เพื่อดักฝุ่น	
14	ระดับดี : มีระดับค่าฝุ่นภายในห้อง น้อยกว่า 37.5 มคก./ลบ.ม. หรือ กรณีถ้าฝุ่นในบรรยากาศสูงกว่า 76.0 มคก./ลบ.ม.ขึ้นไป ระดับค่าฝุ่นในห้อง ลดลง 50% (I/O = 0.5)	
	ระดับดีมาก : ระดับค่าฝุ่นภายในห้อง น้อยกว่า 25.0 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร(ตามประกาศค่าเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในอาคาร)	

สามารถศึกษาแนวทางการประเมินรับรองเพิ่มเติมได้ที่คู่มือการใช้งานระบบแพลตฟอร์มห้องปลอดฝุ่น
ได้ที่ <https://podfoon.anamai.moph.go.th/post/97/>